

מבט לאיראן

10 בפברואר 2019 - 24 בפברואר, 2019

עורך: ד"ר רז צימט

במוקד אירועי השבוע

- ◀ פסגת נשיאי רוסיה, איראן ותורכיה בסוצ'י שברוסיה הסתיימה ללא החלטות קונקרטיות ועם הודעת סיכום, בה הדגישו שלושת המנהיגים את הצורך לשמר את עצמאותה, ריבונותה ולכידותה הטריטוריאלית של סוריה.
- ◀ בכירים איראנים ממשיכים להזהיר מפני המשך פעילות ישראל נגד התבססות איראן בסוריה: הנשיא רוחאני קרא במהלך פיסגת סוצ'י לקהילה הבינלאומית לשים קץ ל"התערבותה הבלתי-חוקית" של ישראל בסוריה, שר החוץ זריף הזהיר במסגרת ועידת מינכן לביטחון, כי המשך פעילות ישראל עלולה להוביל למלחמה וראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראנים הזהיר במוסקבה, כי תקיפות ישראל בסוריה פוגעות בסיכויים להשיב את הביטחון והיציבות למדינה.
- ◀ שר החוץ האיראני קיים ביקור בן יומיים בלבנון במהלכו נפגש עם בכירים בממשל הלבנוני, עם מזכ"ל חזבאללה ועם נציגי הארגונים הפלסטינים בלבנון. זהו ביקורו הראשון של זריף בלבנון מאז הקמת הממשלה החדשה בבירות. בתוך כך עורר זריף ביקורת פנימית בארצו, לאחר שהצהיר בכנס לרגל יום השנה הארבעים למהפכה האסלאמית, כי איראן גאה בכך שהיא נתונה תחת לחץ בשל תמיכתה בפלסטינים.
- ◀ הרחבת הפעילות הכלכלית והתרבותית של איראן באזור: שר התקשורת הסורי אישר בדיון בפרלמנט הסורי, כי מתנהלות שיחות עם מפעילה סלולארית איראנית להקמת רשת סלולארית שלישית במדינה. בבגדאד חתמו נציגי איראן ועיראק על הסכם לשיתוף פעולה מדעי ותרבותי בין אוניברסיטת אזאד האיראנית למשרד ההשכלה הגבוהה והמחקר המדעי של עיראק.

המעורבות האיראנית בסוריה ובלבנון

- ◀ נשיאי רוסיה, איראן ותורכיה נועדו ב-14 בפברואר 2019 לוועידת פסגה בסוצ'י שברוסיה. הוועידה עסקה במגוון נושאים הקשורים לסוריה, ובכלל זה סוגיית מובלעת אדלב ומנבג', שלגביהן קיימות מחלוקות בין המשתתפים.
- ◀ בהודעת הסיכום של הפגישה, שהסתיימה ללא החלטות קונקרטיות, הדגישו שלושת הנשיאים את הצורך לשמר את עצמאותה, ריבונותה ולכידותה הטריטוריאלית של סוריה. עוד נאמר בהודעה, כי מימוש החלטת ארה"ב לסגת מסוריה תחזק את היציבות והביטחון במדינה (פארס, 14 בפברואר 2019). במהלך הדיונים בסוצ'י אמר נשיא איראן, חסן רוחאני, כי הנוכחות האמריקאית בסוריה חייבת להסתיים. הוא האשים את ארה"ב וישראל בתמיכה בדאעש בסוריה ובעיראק וקרא לקהילה הבינלאומית לספק מענה ל"התערבותה הבלתי-חוקית" של ישראל בסוריה. רוחאני הצביע על המטרות המשותפות של רוסיה, איראן ותורכיה: המאבק

בטרור, החזרת היציבות והביטחון לסוריה, גיבוש חוקה חדשה וחזוק הממשלה הסורית(תסנים, 14 בפברואר 2019).

פגישת הפסגה של נשיאי איראן, רוסיה ותורכיה בסוצ'י (תסנים, 14 בפברואר 2019)

◀ ראש המטה הכללי של הכוחות המזוינים האיראנים, מחמד באקרי (Mohammad Baqeri), קרא במהלך ביקור ברוסיה לנסיגה מיידית של הכוחות האמריקאים מסוריה. בפגישה עם שרי ההגנה של רוסיה ותורכיה אמר באקרי, כי שלוש המדינות מעוניינות בנסיגה מהירה של הכוחות הנמצאים בסוריה ללא תיאום עם ממשלתה הלגיטימית. באקרי מתח ביקורת על תקיפות ישראל בסוריה ואמר, כי הן פוגעות בהשבת הביטחון והיציבות למדינה (איסנ"א, 14 בפברואר 2019).

◀ שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), התייחס, אף הוא, לפעילותה הנמשכת של ישראל בסוריה ואיים, כי זו עלולה להוביל למלחמה בין ישראל לאיראן. בשיחה עם עיתונאים לאחר נאום, שנשא במסגרת ועידת מינכן לביטחון, אמר זריף, כי ישראל מחפשת אחר מלחמה וכי הסיכון למלחמה יגבר אם אירופה תמשיך להתעלם מהפרות ישראל את החוק הבינלאומי (מהר, 17 בפברואר 2019).

◀ שגריר איראן בדמשק, ג'ואד תרכאבאדי (Javad Torkabadi), אמר, כי איראן תהיה המדינה הראשונה לתרום לשיקום סוריה. באירוע, שהתקיים בשגרירות האיראנית לרגל יום השנה הארבעים למהפכה האסלאמית, התייחס השגריר ליחסים ההיסטוריים בין שתי המדינות ואמר, כי איראן תמשיך בתמיכתה בעם הסורי ובהנהגתו עד להשבת כל השטחים הסורים לריבונות ממשלתה. סגן שר החוץ הסורי, פיצל מקדאד (Faysal Mikdad), אמר במהלך האירוע, כי שיתוף הפעולה בין איראן וסוריה מאפשר ניצחונות נוספים על הטרור ותומכיו (סאנ"א, 11 בפברואר 2019).

**ציון ארבעים שנה למהפכה האסלאמית בשגרירות איראן בדמשק
(סאנ"א, 11 בפברואר 2019)**

◀ שר התקשורת הסורי, איאד אלח'טיב (Iyad al-Khatib), אמר בדיון בפרלמנט הסורי, שעסק במצב תשתית התקשורת במדינה, כי סוריה מנהלת משא ומתן עם מפעילה סלולארית איראנית להקמת רשת סלולארית שלישית במדינה. השר התייחס לצורך לשפר את איכות תשתית התקשורת והאינטרנט בסוריה ואמר, כי פרטי המשא ומתן עם המפעילה האיראנית יימסרו בעתיד הקרוב (אירנ"א, 19 בפברואר 2019). בשנת 2017 דווח, כי חברות תקשורת איראניות זכו ברישיון להפעלת רשת סלולארית שלישית בסוריה במסגרת הסכמים להרחבת הקשרים הכלכליים בין שתי המדינות.

◀ שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), הגיע ב-10 בפברואר 2019 לביקור בן יומיים בלבנון. זריף נפגש עם נשיא לבנון, מישל עון; עם ראש הממשלה, סעד חרירי; עם יו"ר הפרלמנט הלבנוני, נביה ברי; עם שר החוץ ג'בראן באסיל; עם מזכ"ל חזבאללה, חסן נצראללה; ועם נציגי מפלגות לבנוניות. עם הגיעו לבירות אמר זריף, כי איראן מוכנה לשתף פעולה עם לבנון בכל התחומים. זהו ביקורו הראשון של זריף בלבנון מאז הקמת הממשלה החדשה בבירות. במהלך ביקורו נפגש זריף גם עם נציגי הארגונים הפלסטינים בלבנון, ובהם נציגי הג'האד האסלאמי הפלסטיני, החזית הדמוקרטית לשחרור פלסטין והחזית העממית לשחרור פלסטין, והדגיש את תמיכת איראן בפלסטינים במאבק נגד "המשטר הציוני". הוא ציין, כי מדיניותה התוקפנית של ישראל נגד פלסטין ומדינות נוספות בתמיכת ארה"ב מציבה איום גדול בפני האזור. נציגי הארגונים הפלסטינים, ובראשם מזכ"ל הג'האד האסלאמי הפלסטיני, זיאד נח'אלה, הביעו את הערכתם על תמיכתה הנמשכת של איראן בפלסטינים (אירנ"א, 10 בפברואר 2019).

**פגישת שר החוץ האיראני עם נציגי הארגונים הפלסטינים בבירות
(תסנים, 10 בפברואר 2019)**

◀ בפגישת זריף עם נצראללה, שהתקיימה בנוכחות שגריר איראן בלבנון, מחמד ג'לאל פירוז-ניא (Mohammad Jalal Firouznia), דנו השניים בהתפתחויות הפוליטיות בלבנון ובאזור. שר החוץ האיראני הדגיש את תמיכת ארצו בלבנון וב"התנגדות" וציין, כי איראן מוכנה לשתף פעולה עם לבנון בכל הנושאים העומדים על הפרק. נצראללה הביע את הערכתו לאיראן על "הסיוע ללבנון, לפלסטין ולהתנגדות" במאבקם נגד ישראל ודאעש והביע את ביטחונו, כי הרפובליקה האסלאמית תמשיך בתמיכתה חרף המזימות והלחצים המופעלים נגדה (תסנים, 11 בפברואר). ערב ביקורו של זריף בבירות אמר נצראללה בנאום לרגל יום השנה הארבעים למהפכה האסלאמית, כי הוא מוכן להביא מערכות הגנה אוויריות מאיראן לשימוש צבא בלבנון.

**פגישת שר החוץ האיראני עם חסן נצראללה
(תסנים, 11 בפברואר 2019)**

◀ העיתון הלבנוני אלג'מהוריה דיווח (16 בפברואר 2019), כי בעקבות השפעת הסנקציות הכלכליות נגד איראן, נאלץ חזבאללה לקצץ במחצית את משכורות פעיליו בחודש פברואר 2019 ולהפסיק את העברתן של קצבאות חודשיות. לפרסום אין אישור ממקורות נוספים.

המעורבות האיראנית בעיראק

◀ הסכם לשיתוף פעולה מדעי ותרבותי נחתם בין אוניברסיטת אזאד, רשת האוניברסיטאות והמכללות הפרטית האיראנית, למשרד ההשכלה הגבוהה והמחקר המדעי העיראקי. ההסכם נחתם במהלך ביקור נשיא האוניברסיטה, מחמד מהדי טהראנצ'י (Mohammad Mehdi Tehranchi), בבגדאד במחצית פברואר 2019. ההסכם נועד לאפשר את הרחבת שיתוף הפעולה המדעי, המחקרי והאקדמי בין שתי המדינות, ובכלל זה עריכת מחקרים וכנסים משותפים (תסנים, 13 בפברואר 2019). בשנה שעברה הרחיבה אוניברסיטת אזאד את פעילותה גם בסוריה והודיעה על כוונתה להקים סניפים ברחבי המדינה.

חתימת הסכם לשיתוף פעולה בין אוניברסיטת אזאד למשרד ההשכלה הגבוהה של עיראק
(תסנים, 13 בפברואר 2019)

המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ שר החוץ האיראני, מחמד ג'ואד זריף (Mohammad Javad Zarif), הצהיר בכנס בטהראן לרגל יום השנה הארבעים למהפכה האסלאמית, כי איראן גאה בכך שהיא נתונה תחת לחץ בשל תמיכתה בפלסטין (תסנים, 13 בפברואר 2019). בתגובה לדבריו, מתחו שני כוכבי כדורגל איראנים ביקורת על שר החוץ. בפוסטים, שפרסמו בחשבונות האינסטגרם שלהם (14 בפברואר 2019), כתבו וריה ע'פורי (Voria Ghafouri) ועלי כרימי (Ali Karimi), כי האזרחים הפשוטים הם שנתונים תחת לחץ. בעקבות דברי הביקורת, זומן ע'פורי למשרד הספורט האיראני.